

Kemianteollisuuden arvonlisäys on kääntynyt nousuun ja tuotantomäärät kasvaneet syksyllä 2016. Hintojen laskusta johtuen sekä kotimaan liikevaihto että vienti jäivät kuitenkin vielä hieman viime vuodesta. Suhdannetilanne on tavanomaista parempi ja tuotannon kasvun ennakoitaan jatkuvan talven aikana.

Liikevaihto likimain ennallaan

Kemianteollisuuden liikevaihto on vuoden takaiseen verrattuna pysynyt lähes ennallaan samalla kun raakaöljyn hinta on vuositasolla laskenut. Heinä-syyskuussa liikevaihto oli Tilastokeskuksen liikevaihtoindeksin mukaan 1,8 % edellisvuotta pienempi. Tammi-syyskuun liikevaihto laski 2,4 % edellisvuodesta.

Raakaöljyn hinta yhä edellisvuotta huomattavasti alemmalla tasolla

Raakaöljyn hinta nousi joulukuun puoliväliin mennessä 54 dollariin barrelilta. Tammi-syyskuun keskihinta oli 43 dollaria, mikä on 24 % vähemmän verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. OPEC ja muut öljyntuottajamaat ovat sopineet tuotannon rajoittamistoimista, mutta öljyn hinnan ei USA:n öljyomavaraisuuden nousun myötä uskota kohoavan juurikaan nykytasoa korkeammalle.

Vienti lievästi vuoden takaista vähäisempää

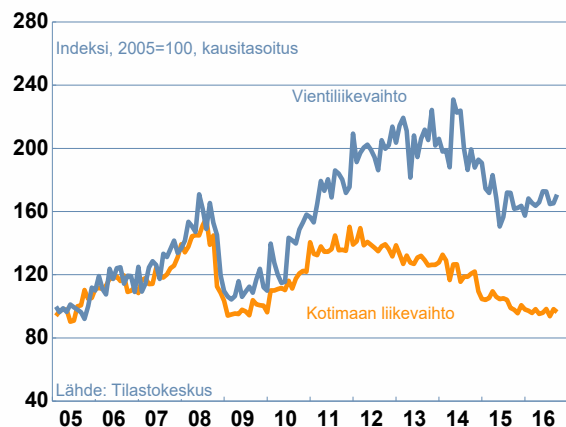
Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo oli tammi-syyskuussa 7,5 miljardia euroa eli noin kaksi prosenttia edellisvuoden vastaavaa aikaa pienempi.

Öljytuotteiden viennin arvo kasvoi tammi-syyskuussa 4 % edellisvuodesta. Sen sijaan peruskemian tuotteiden viennin arvo laski 7 %, lääkkeiden 1 % sekä kumi- ja muovituotteiden 2 %.

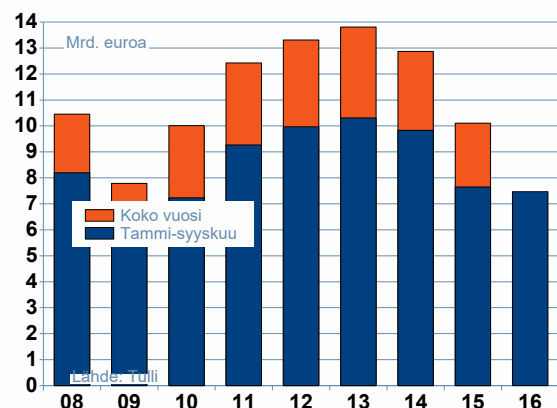
Öljytuotteiden vientimäärät ovat nousseet vuonna 2015 tehdyn jalostamoremontin jälkeen korkealle tasolle. Vientimäärät lisääntyivät vuoden 2016 kolmannella vuosineljänneksellä 12 % vuoden takaiseen verrattuna, mutta samaan aikaan vientihinnat laskivat 17 % vuoden takaisesta. Öljytuotteiden osuus kemianteollisuuden viennistä oli vuoden 2016 tammi-syyskuussa 36 %.

+4,6%
Kemianteollisuuden arvonlisäys

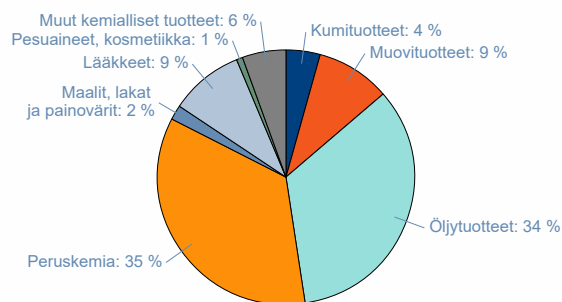
Kemianteollisuuden liikevaihdon arvoindeksi

Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Kemianteollisuuden tavaraviennin jakauma 2015

Lähde: Tulli

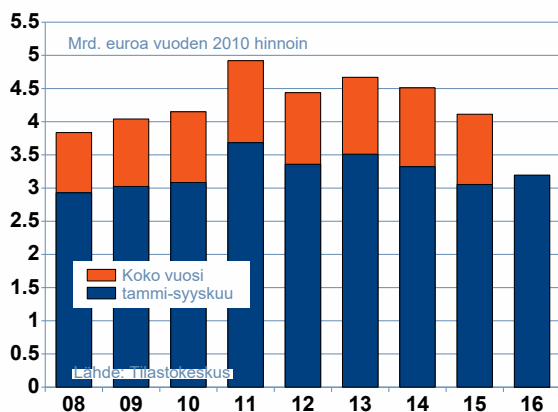
Viidesosa tavaraviennistä kemianteollisuutta

Kemianteollisuuden viennin arvo oli vuonna 2015 noin 10,1 miljardia eli 18,8 % Suomen tavaraviennistä. Peruskemian osuus oli tästä noin 35 %, öljytuotteiden 34 % ja kemian muun tuoteteollisuuden osuus 31 %.

Kemianteollisuuden arvonlisäys nousussa

Kemianteollisuuden arvonlisäys oli tammi-syyskuussa kiintein hinnoin laskettuna 4,6 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi. Kemianteollisuuden arvonlisäys on pysynyt melko vakaana, ja se on kiintein hinnoin laskettuna yhä finanssikriisiä edeltävää tasoa korkeammalla.

Kemianteollisuuden arvonlisäys

Lähde: Tilastokeskus

Arvonlisäys koostuu pääosin alan yritysten työvoimakkansannuksista, toimintaylijäämästä ja poistoista.

Peruskemian tuottajahinnat laskussa

Peruskemian tuottajahinnat toipuivat hieman elo-lokakuun aikana, mutta myyntihinnat jäivät silti 4 % vuoden takaista alemmaksi. Koko tammi-lokakuun hintakehitys oli lähes 6 % vuoden takaista heikompi.

Lääkkeiden hinnat olivat elo-lokakuussa lähes 2 % vuoden takaista halvemmat. Kumi- ja muovituotteiden hinnat laskivat elo-lokakuussa vajaan prosentin vuoden takaisesta.

Tuotanto lisääntyi syksyllä - kasvuodotuksia myös ensi vuoden alkuun

Kemianteollisuuden tuotantomäärät lisääntyivät syksyn aikana. Tilastokeskuksen volyyymi-indeksin mukaan tuotanto oli elo-lokakuussa lähes 6 % vuoden takaista runsaampaa. Tammi-lokakuun tuotantomäärät olivat 2 % vuoden takaista suuremmat.

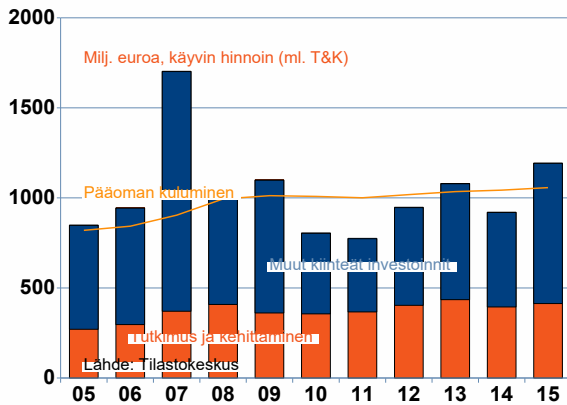
Tuotannon ennakoidaan EK:n suhdannebarometrin mukaan lisääntyvän kuluvan vuoden lopussa ja ensi vuoden alussa.

Kemianteollisuuden tuotanto

Lähde: Tilastokeskus

Kemianteollisuuden investoinnit

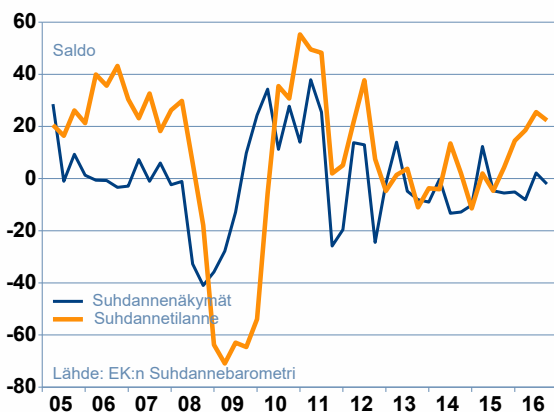
Investoinnit kasvoivat selvästi vuonna 2015

Kemianteollisuuden kiinteät investoinnit (ml. T&K) olivat vuonna 2015 lähes 1,2 miljardia euroa, mikä on lähes 30 prosenttia edellisvuotista enemmän. EK:n investointitiedustelun mukaan vuonna 2016 investointien ennakoidaan lisääntyvän edelleen noin 4 prosenttia. Kemianteollisuus on säilyttänyt koko 2000-luvun pääomatasonsa.

Suhdantetilanne tavanomaista parempi

Kemianteollisuuden yritykset arvioivat suhdantetilanteen pysyneen hyvänä syksyn aikana. EK:n marraskuussa julkistamassa Suhdannebarometrissa tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli 23.

Kemianteollisuuden suhdanteet

Suhdanteisiin ei odoteta juurikaan muutoksia talven aikana (suhdannenäkymien saldoluku -2). Tilauskirjat ovat likimain normaalilukemissa, mutta tuotantokapasiteettia on melko yleisesti vajaakäytössä.

Henkilöstön määrässä ei suuria muutoksia

Henkilöstön määrä pysyi EK:n Suhdannebarometrin mukaan syksyllä likimain ennallaan. Työvoiman ennakoidaan supistuvan lievästi talven aikana.

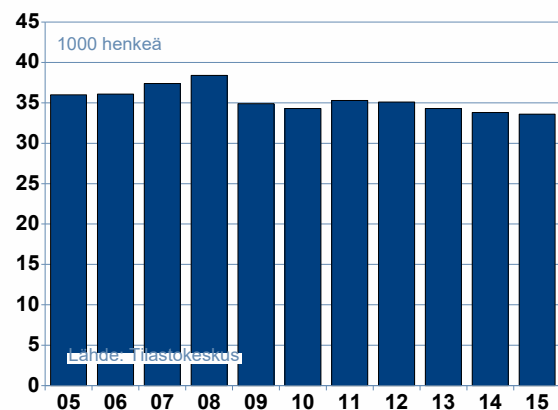
Kemianteollisuus työllistää Suomessa suoraan 34 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat peruskemian tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset.

Palkkasumma ennallaan

Kemianteollisuuden palkkasumma eli maksettujen palkkojen yhteissumma pysyi vuoden 2016 elo-lokakuussa vuoden takaisissa lukemissa.

Palkansaajien ansiot kohosivat kemianteollisuudessa ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä 1,6 % vuoden 2015 kolmannelta neljännekseltä. Kaikkien toimialojen yhteenlasketut ansiot nousivat samaan aikaan 1,1 %.

Kemianteollisuuden henkilöstö

Suomen talouden vauhti piristyy

Arviot Suomen kuluvan vuoden talouskehityksestä ovat kohentuneet vuoden loppua kohden. Bkt:n ennakoidaan lisääntyvän tänä vuonna runsaan prosentin tahtia. Rakentaminen on ollut vilkasta ja monien liike-elämän palvelujen liikevaihdot ovat nousussa.

Bkt:n kasvun ennakoidaan jatkuvan ensi vuonna noin prosentin vauhdilla. Yksityisen kulutuksen veto on hiipumassa, mutta investoinnit ja vienti tukevat talouskasvua.

EU:n peruskemian tuotanto ennallaan

Euroopan kemianteollisuuden suurimman alan, peruskemian tuotanto lisääntyi heinä-syyskuussa 0,3 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Lääkkeiden tuotanto kasvoi lähes 4 % ja muovituotteiden tuotantomäärät lisääntyivät 2 %. Öljytuotteiden valmistus supistui 0,5 % ja kumituotteiden valmistusmäärät pienenevät kolmannella neljänneksellä lähes 5 % vuoden takaisesta.

Kemian EU-tason luottamus hyvällä tasolla

EU:n peruskemian luottamusindikaattori oli marraskuussa vähän pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella. Tilaustilanne oli keskiarvoa parempi ja tuotannon odotetaan lisääntyvän talven aikana.

Keskeiset ennusteluvut Valtiovarainministeriö (syyskuu 2016)

Vuosimuutos tai taso, %	2015*	2016**	2017**
Euroalueen bkt	1,8	1,7	1,5
Suomen bkt	0,2	1,1	0,9
Vienti, määrä	-0,2	1,0	3,0
Yksityiset investoinnit	2,2	4,3	3,9
Yksityinen kulutus	1,5	1,2	0,7
Kuluttajahinnat	-0,2	0,4	1,1
Ansiotasoindeksi	1,3	1,2	0,8
Työttömyysaste, %	9,4	9,0	8,8

Suomi tarvitsee uuden työmarkkinamallin

Työn muutos yhdessä taloustilanteen kanssa haastaa nykyisen työmarkkinamallimme. Kilpailukykyinen vientiteollisuus on yhteiskunnan keskeinen peruspilari nyt ja tulevaisuudessa. Viennillä luomme hyvinvoinnin ja työpaikkojen positiivisen kierteen. Kemianteollisuuden ratkaisuille on kysyntää; siksi Kemianteollisuus on merkittävä työllistäjä nyt ja tulevaisuudessa.

Työmarkkinoita uudistamalla tulevaisuuden teolliset työpaikat luodaan Suomeen. Tarvitsemme uuden vientivetoisen työmarkkinamallin, josta hyötyy koko Suomi.

Kemia – osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita.

Kemianteollisuudeksi luokitellaan Suomessa

- Öljy-, kaas- ja petrokemian teollisuus
- Kemian perusteollisuus
- Kemian tuoteteollisuuden eri toimialat: lääketeollisuus, muovi- ja kumiteollisuus, kosmetiikka ja pesuaineet, maali- ja väriaineet

Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Teksti perustuu 14.12.2016 käytössä olleisiin tietoihin.

Lisätietoja

Johtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä
Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608

Kemianteollisuus ry
Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi
Twitter: @kemianteollisuus